

UPPSALA
UNIVERSITET

BESLUT

2022-12-20 UFV 2022/2597

Länsstyrelsen Gotlands län

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress

Segerstedthuset
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare

Lena Forsell

Telefon

018-471 18 65

www.uu.se

Lena.forsell@uu.se

Förslag till bildande av naturreservatet Brajdgatskogen (511-2365-2017)

Beslut

Härmed beslutas

- att Uppsala universitet överlämnar nedanstående expertyttrande som sitt svar på rubricerad remiss.

Bakgrund

Uppsala universitet har beretts möjlighet yttra sig om förslag till bildande av naturreservatet Brajdgatskogen.

Bifogat yttrande har utarbetats av universitetslektor Karin Bengtsson, institutionen för ekologi och genetik.

Beslut i detta ärende har i rektors frånvaro fattats av undertecknad prorektor i närvaro av universitetsdirektör Caroline Sjöberg, efter föredragning av fakultetshandläggare Lena Forsell. Närvarande därutöver var Uppsala akademiombudsman Per Abrahamsson och studentkårsordförande Anton Sánchez Sulejmani.

Coco Norén

Lena Forsell

UPPSALA
UNIVERSITET

YTTRANDE

2022-12-20 UFV 2022-2597

Länsstyrelsen Gotlands län

Box 256
SE-751 05 Uppsala

Besöksadress

Segerstedthuset
Dag Hammarskjölds väg 7

Handläggare

Lena Forsell

Telefon

018-471 18 65

www.uu.se

Lena.forsell@uu.se

Förslag till bildande av naturreservatet Brajdgatskogen (511-2365-2017)

Uppsala universitet har beretts möjlighet yttra sig om förslaget.

Uppsala universitet ställer sig positivt till förslaget i sin helhet, dvs ”Bildande av naturreservatet Brajdgatskogen, Bäl socken, Gotlands kommun”, respektive ”Skötselplan för naturreservatet Brajdgatskogen”.

Övergripande generella synpunkter

Det övergripande syftet med naturreservatet är att bidra till att uppnå gynnsam bevarandestatus för naturtyperna taiga med undergrupper kalkbarrskog och sumpskog, trädklädd betesmark och lövsumpskog. Av dessa, som alla är skyddsvärda och hotade, finns kalkbarrskog och trädklädd betesmark i betydande omfattning på Gotland. Ett reservat här är alltså ett viktigt bidrag till bevarandet.

Kommentarer och ändringsförslag

Bildande av naturreservatet Brajdgatskogen, Bäl socken, Gotlands kommun.

Det förslagna området är värdefullt och skyddsvärt ut många aspekter. En stor del utgörs av nyckelbiotoper och särpräglad kalkbarrskog. I **Skälen för beslutet** är dock huvudbudskapet att reservatets syfte är att bevara sumpskog och våtmark, vilket inte är helt i harmoni med syfte och skötselplan inkl. prioriterade åtgärder. De angivna skälen skapar en förväntan på annan fokus och andra åtgärder i resten av dokumentet, alltså att skydda och bevara våtmarkerna. Största delen av reservatets areal är skogsbete och skötselåtgärderna relaterar till denna naturtyp, vilket också bör framgå tydligare som skäl för beslutet.

Motiven för skyddsformen naturreservat och motivering av Föreskrifter A respektive B är annars relevanta och väl anpassade.

Av undantagen från Föreskrifter A är det dock oklart vad e) innebär. Kan tolkas som att diket ska hållas öppet och därmed bidra till avvattningsområdet, vilket inte kan vara önskvärt.

Under **Miljö kvalitetsmål** som skulle gynnas av reservatsbildningen kunde även Myllrande våtmarker ha nämnts med tanke på de angivna skälen. Kolinlagringen i skog och våtmarker bidrar till klimatmålet och är också en viktig ekosystemtjänst.

Skötselplan för naturreservatet Brajdgatskogen – bilaga 2.

En mycket intressant bakgrund med markanvändningshistoria samt utförlig och övertygande beskrivning av områdets värden. Under **Allmänt**, i stycket om fornlämningar vore det bra att nämna båda de medeltida vägarna.

I **Geologi och hydrologi** står att Brutvät består av bleke/kalkgyttja medan under **Vegetation** anges att bleke saknas och att väten inte har karaktären av kalkkärr. Förklara gärna.

Hydrologin i området är en viktig faktor för naturvärdena och det vore värdefullt med en kommentar till hur den kan påverkas av markanvändningen i angränsande områden (Jfr Fig. 11). Behövs riktade åtgärder för att hindra ev. avvattning?

Förslagen till **skötselåtgärder** inom ramen för adaptiv förvaltning är överlag bra och kommer förhoppningsvis att leda till önskade tillstånd. Begränsningen av almsjuka och askskottsjuka är ett stort men viktigt åtagande.

Ett kanske onödigt påpekande är att den adaptiva förvaltningsformen kräver en större aktivitet i form av uppföljning, utvärdering och aktualisering av skötselplanen. En risk kan vara att arbetet med mer långsiktiga åtgärder inte får plats.

Beskrivningarna för respektive skötselområde är inte helt lätta att ta till sig men tabellen under ”10. Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder” förklarar dessa till viss del. Inför själva utförandet behövs dock mer konkreta beskrivningar, ex. vad är ”träd av igenväxningskaraktär”.

Att få fram lämpliga betesdjur för att återinföra och upprätthålla **skogsbetet** i området kan bli en utmaning. I förslaget nämns alternativa djurarter som tyvärr inte är realistiska. Getter betar mycket intensivt och är svåra att stängsla in, kan t.o.m. klättra i träd. Myskoxe är helt uteslutet! Det är en införd (arktisk) art och finns bara på ett fåtal platser i Härjedals- och Jämtlandsfjällen. Åsnor kanske kan fungera tillsammans med hästar.

Enligt förslaget ska skötselplanen ses över efter 20 år för eventuell revision. Med tanke på de relativt snabba förändringar som observeras i klimat, arters migration och människors behov är 20 år en lång tid och utifrån det rekommenderas en helomfattande uppföljning tidigare, kanske efter 10 år.

Som helhet är förslaget fylligt och genomarbetat. Reservatet kommer att bli ytterligare ett viktigt bidrag till bevarandet av värdefull skog och våtmark på Gotland och i Sverige.

Redaktionella kommentarer

Naturtyper i Tabell 1 s. 3 och tabellen under Naturtyper s. 32 bör skrivas på samma sätt, gärna med koder för undergrupperna till Västlig taiga. I Fig. 11 bör namnen på Brutvät och Bandhagså läggas in för att koppla till hänvisningen i texten.

Gör gärna en stavnings- och grammatikkontroll för att hitta småfel ex. användning av *var* och *vart*, ”..*typen av verksamheten..*”, ”..*hunnit etablerat..*”, ”..*börjat att förändrats..*”, *asskottsjuka* och liknande.